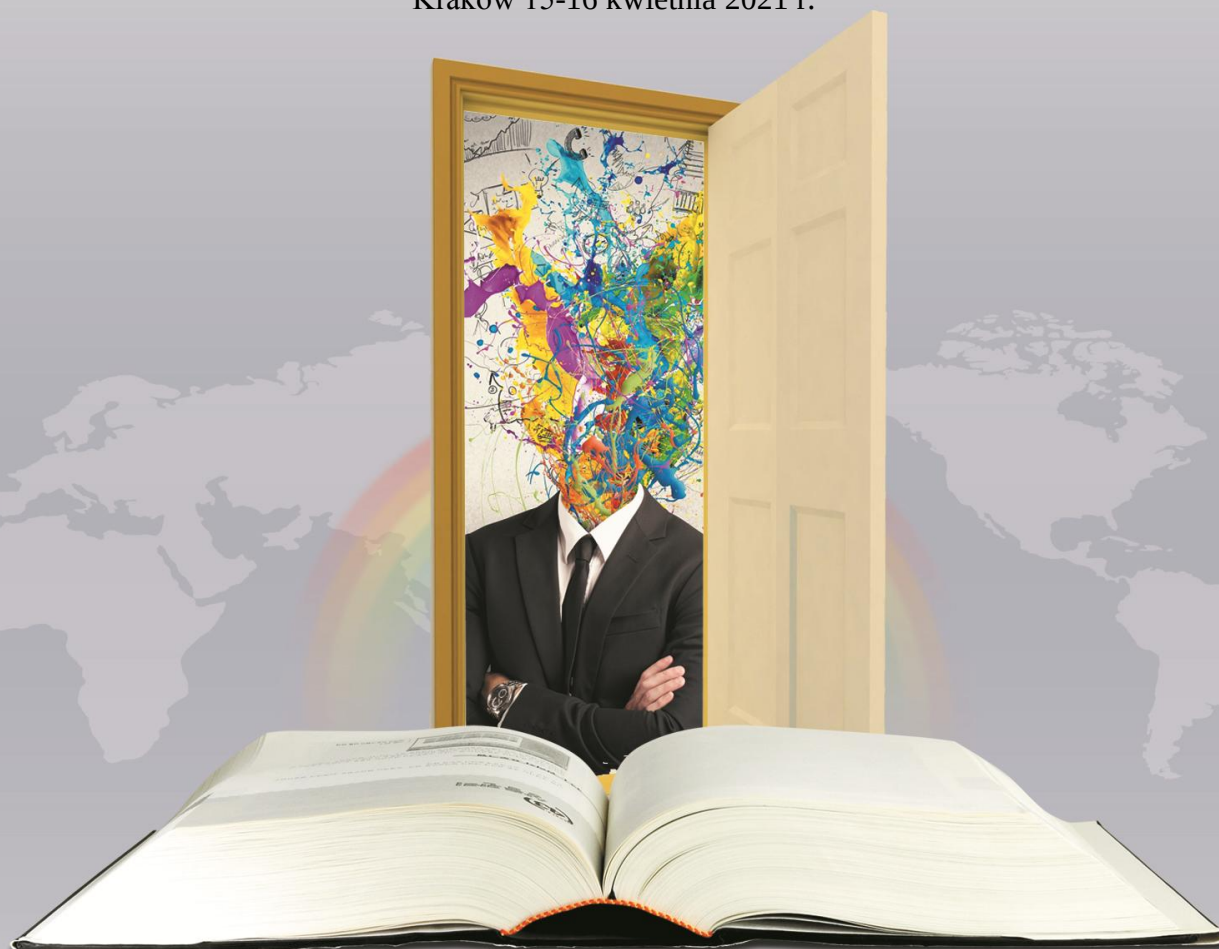

Ogólnopolska Konferencja Interdyscyplinarna
pn: "OMNIBUS cz. VIII"
Nauki Interdyscyplinarne

KSIĄŻKA ABSTRAKTÓW BOOK OF ABSTRACTS

Kraków 15-16 kwietnia 2021 r.

organizatorzy:

**KONFERENCJE
NAUKOWE**

ISBN: 978-83-63216-47-4

Komitety Naukowy

Dr inż. Agnieszka Piotrowska-Puchała - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Małgorzata Bogusz - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Jarosław Mikołajczyk - Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie, Instytut Administracyjno-Ekonomiczny

Dr inż. Piotr Prus - Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Wydział Rolnictwa i Biotechnologii

Dr Lidia Jabłońska-Porzuczek - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Ekonomiczno - Społeczny

Dr Monika Wojcieszak - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Ekonomiczno - Społeczny

Dr inż. Anna Sieczko - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Nauk Ekonomicznych

Dr Barbara Kielbasa - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo -Ekonomiczny

Dr Anna Janicka - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo -Ekonomiczny

Dr Anna Zalewska - Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wydział Nauk o Zdrowiu

Dr Monika Gałczyk - Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wydział Nauk o Zdrowiu

Komitety Organizacyjny:

dr Barbara Kielbasa

dr Anna Janicka

dr Paweł Kraciński

dr Justyna Sala-Suszyńska

lek. Monika Prylińska

mgr Anna Maria Bach (Dobosiewicz)

mgr Ewelina Litwa

mgr Natalia Skierkowska

mgr Weronika Topka

mgr Małgorzata Kwiatkowska

mgr Michał Mrozek

mgr Marta Rachwał

mgr Damian Jasiński

mgr Natalia Smaczarz

Kontakt:

rachwal.konferencjenaukowe@gmail.com

Więcej informacji:

www.konferencjenaukowe.com.pl

SPIS TREŚCI

NAUKI SPOŁECZNO-EKONOMICZNE

Piotr Skrzypek

Homoseksualność w starożytnym Rzymie jako geneza zachowań homoseksualnych w Imperium Rzymskim.....7

Agnieszka Sas, Joanna Kuligowska, Marta Wojda, Sylwia Zwolińska, Jakub Garbacki, Łukasz Ziętała

Nierównowaga płci na stanowiskach kierowniczych –mit, czy rzeczywistość?.....9

Gabriela Mandalka

Jakość życia rodziny z niepełnosprawnym dzieckiem.....10

Piotr Księżniakiewicz

Likwidacja niższych seminariów duchownych w województwie bydgoskim w latach 1952 - 1961.....11

NAUKI HUMANISTYCZNE ORAZ TEOLOGICZNE

Urban Adam Bąk

Ambroży Maria Lubik OFM jako przełożony prowincjalny prowincji św. Jadwigi zakonu Braci Mniejszych.....20

Przemysław Mirosław Pazder

Polacy podczas Wielkiego Głodu we współczesnej historiografii polskiej.....21

Monika Szymańska

Zofia Nałkowska: autocreation in the literature and photography.....22

NAUKI ŚCISŁE, TECHNICZNE ORAZ INŻYNIERYJNE

Lena Caban

Dwuwymiarowa filtracja odwrotna oparta na dyskretnych filtrach jawnych.....24

Karolina Bednarczyk, Paweł Rajczyk

Dobór geometrii diamentowych segmentów ściernych i ich rozmieszczenie na bazowej powierzchni brusów elastycznych.....25

Karolina Bednarczyk, Paweł Rajczyk

Modyfikacja powierzchni ziaren diamentowych przeznaczonych do obróbki materiałów mineralnych.....26

NAUKI MEDYCZNE, ZDROWIU I ŻYWIENIU CZŁOWIEKA

Klaudia Buś, Krzysztof Data, Mateusz Sikora

Analiza zmian dynamiki sieci mitochondrialnej wywołanych stresem oksydacyjnym w komórkach eukariotycznych.....27

Maciej Kaczyński

Study of the possibility of using arithmetic operations to optimize weights of artificial neural networks.....29

Jakub Koradczuk

Peptidoglycan recognition proteins.....30

Jakub Kordaczuk

Virulence factors of the *Pseudomonas entomophila*.....31

Aleksandra Krasa, Ewa Piekarska, Mateusz Pawlicki, Anna Łopuszyńska, Magdalena Koziol

Mikrobiom szyjki macicy i pochwy a ryzyko spontanicznego porodu przedwczesnego.....32

Kacper Mika, Filip Florczak, Agata Orchel

Wysokościowy obrzęk płuc - śmiertelne zagrożenie w środowisku górskim.....34

Kacper Mika, Filip Florczak, Agata Orchel

Ostra choroba wysokogórska i wysokościowy obrzęk mózgu - powszechny problem turystyki górskiej.....35

Ewa Piekarska, Anna Łopuszyńska, Aleksandra Krasa, Mateusz Pawlicki, Magdalena Koziol

Caffeine and Pain Management.....36

Paweł Treichel

Ewolucja zmian w zapisie EKG w zawale mięśnia sercowego.....37

Paweł Treichel

Niedobory odporności - niektóre defekty limfocytów T oraz niedobory mieszane.....38

Anna Zwierzyńska

Analgezja pooperacyjna w ginekologii i położnictwie.....39

NAUKI SPOŁECZNO-EKONOMICZNE

Piotr Skrzypek, Uniwersytet Łódzki, Wydział Stosunków Międzynarodowych i Politologicznych, Katedra Studiów Latinoamerykańskich i Porównawczych, e-mail: skrzypekp1@tlen.pl

Homoseksualność w starożytnym Rzymie jako geneza zachowań homoseksualnych w Imperium Rzymskim

Przykłady z literatury i sztuki starożytnego Rzymu odnośnie zachowań seksualnych wskazują, że zachowania homoseksualne wpisywały się w kanon zachowań społecznych. Kontakty homoseksualne nie były czymś wyjątkowym. Moralność postępowania zależała od sytuacji społecznej, a nie płci partnera.

Trudno przypuszczać, by na terenach podbitych i wchodzących w skład Imperium Rzymskiego okupanci zmieniali swoje seksualne obyczaje. Niewątpliwie miało to wpływ na zachowania ludności podbitej, jak na przykład na Półwyspie Iberyjskim, który w czasach Imperium Rzymskiego stał się terenem intensywnej eksploatacji ekonomicznej. Choć trudno o związek przyczynowo-skutkowy, nie można jednak wykluczyć, że zachowania seksualne z czasów panowania Imperium Rzymskiego odcisnęły w jakimś stopniu piętno na kolejnych pokoleniach.

Celem prezentacji jest przedstawienie zachowań homoseksualnych w starożytnym Rzymie. odzwierciedlanych w homoerotycznej literaturze np Plauta, Catullusa, Tibullusa, Propertiusa, Vergila, Horacego [1-3] i sztuce jako zachowań dopuszczalnych i akceptowalnych.

Bibliografia:

- [1] Cantarella E.(1997), *Bisexuality in the Ancient World*, W: Skinner M.B., Halett J.P. Roman Sexualities, Princeton University Press.
<https://apps.crossref.org/coaccess/coaccess.html?doi=10.2307%2Fj.ctv15r57dd>
- [2] Williams C.(2010), *Roman Homosexuality*, Oxford University Press, 2nd ed.
https://books.google.pl/books?id=JoS4ffPU1-0C&pg=PA7&hl=pl&source=gbv_toc_r&cad=3#v=onepage&q&f=false

- [3] MacMullen R. (1982), Roman Attitudes to Greek Love, *Historia* 31.4, s. 484–502
<https://www.jstor.org/stable/4435824>

Agnieszka Sas, Joanna Kuligowska, Marta Wojda, Sylwia Zwolińska, Jakub Garbacki, Łukasz Ziętała, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Nierównowaga płci na stanowiskach kierowniczych –mit, czy rzeczywistość?

Problem dyskryminacji płciowej jest niezwykle powszechnym zjawiskiem i występuje w różnych kategoriach życia. Zaobserwować go można również w sferze pracy i płacy, gdzie istnienie stereotypów na temat pozycji kobiet w organizacjach jest bardzo popularne. Dyskryminacja kobiet na rynku pracy, szczególnie na wyższych stanowiskach ma miejsce na całym świecie. Przyjęto założenie, według którego, im wyższe stanowisko menedżerskie, tym mniej kobiet. Dlaczego? Przyczyną znaczącej dominacji mężczyzn na rynku, nie są bowiem niskie kwalifikacje zawodowe kobiet. Wynika to między innymi z racji tego, jak firmy planują rozwój talentów oraz awanse w swoich strukturach. Często w rezultacie tych działań kobiety mają mniejsze szanse na realizację swoich ambicji zawodowych oraz rozwój kariery. Dyskryminacja zawodowa przejawia się również w systemie wynagrodzeń. Zdarza się, iż za tą samą pracę kobieta otrzymuje niższe wynagrodzenie niż mężczyzna. Ponadto, kobiety na stanowiskach kierowniczych nie cieszą się takim samym uznaniem wśród podwładnych, a ich kompetencje nie wzbudzają odpowiedniego zaufania. Celem prezentacji jest ukazanie problemu braku równowagi płciowej na stanowiskach kierowniczych, przedstawienie wyników badań potwierdzających występującą dysproporcję oraz wyjaśnienie, dlaczego kobiety są tak potrzebne na wysokich stanowiskach zawodowych. Ponadto, postaramy się wykazać korzyści płynące z równowagi płciowej na rynku pracy, oddziałujące zarówno na pracownika, jak i na organizację, w której jest zatrudniony.

Gabriela Mandalka, Uniwersytet Opolski

Jakość życia rodziny z niepełnosprawnym dzieckiem

Podstawowym założeniem wielu badań jest rodzina z niepełnosprawnym dzieckiem, która stanowi niezastąpioną wartość dla rozwoju człowieka. W przypadku osoby niepełnosprawnej nabiera ona szczególnego znaczenia. Rodzina jest jednym i najważniejszym środowiskiem w życiu dziecka, która zaspakaja jego potrzeby życiowe. Narodziny dziecka z niepełnosprawnością powodują zmiany w całym systemie wartości rodziny. Każdy z członków uczy się nowych ról i dokonuje swoistego przewartościowania. Życie z dzieckiem niepełnosprawnym na co dzień wymaga bowiem wielu wyrzeczeń i poświęceń.

Badania dotyczące jakości życia rodziny należą do zagadnień złożonych. Samo pojęcie „jakość życia” jest terminem wieloaspektowym, nieposiadającym jednoznacznej definicji. Wśród socjologów jakość życia odnosi się do faktu zaspokojenia potrzeb, na którą mają wpływ czynniki zewnętrzne.

Z zakresu pojęcia „jakości życia” ważna jest zarówno analiza determinantów obiektywnych, jak i subiektywnych. W skład wyznaczników obiektywnej jakości życia wchodzi: sytuacja ekonomiczna, warunki mieszkaniowe, środowisko naturalne i inne. Z kolei subiektywną ocenę stanowią: samopoczucie, ocena ogólnych i specyficznych warunków życia ujmowana w kategoriach zadowolenia, szczęścia, lęku.

Celem podjętych badań była identyfikacja jakości rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne w rodzinie na terenie wsi i małych miasteczek.

Piotr Księżniakiewicz, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Nauk Historycznych, ul. Bojarskiego 1, e-mail: pk.solec4@wp.pl

Likwidacja niższych seminariów duchownych w województwie bydgoskim w latach 1952 - 1961

Niższe Seminaria Duchowne bądź Małe Seminaria Duchowne [dalej cyt. NSD] – były to szkoły średnie przygotowujące chłopców do egzaminów maturalnych oraz na studia świeckie bądź teologiczne. W seminariach wykładano na wysokim poziomie wszystkie przedmioty ze szczególnym uwzględnieniem języków klasycznych oraz nowożytnych. Zazwyczaj wykładowcami byli profesorowie Wyższych Seminariów Duchownych, którzy mieli odpowiednie kwalifikacje do nauczania przedmiotów przyrodniczych i humanistycznych. Zatrudniano również nauczycieli świeckich.

Przy wyborze do referatu kierowałem się trzema kryteriami: chronologicznym oraz geograficznym oraz rzeczowym. Kryterium chronologiczne, rok 1952, dotyczący działań aparatu bezpieczeństwa oraz władz partyjno - państwowych wymierzonych przeciwko seminariom. W drugim kryterium ograniczyłem się do byłego obszaru województwa bydgoskiego, gdzie znajdowały się trzy seminaria duchowne. Takie szkoły funkcjonowały w Górnej Grupie, Chełmnie oraz w Toruniu. W kryterium rzeczowym, zaprezentuję przygotowania, przebieg, konsekwencje oraz bilans akcji likwidacyjnej.

Po zakończeniu II wojny światowej władze państwowe pozwoliły funkcjonować seminariom duchownych na podstawie przedwojennych przepisów oświatowych z lat międzywojennych, które obowiązywały aż do momentu wydania ustawy z dnia 1961 roku.

Na przełomie lat 40./50. XX rozpoczęły się represje na Kościół katolicki. Przejmowano nieruchomości kościelne, inwigilowano duchowieństwo diecezjalne oraz zakonne. Podporządkowywano księży proboszczów w parafiach. Zakazywano siostrze zakonnej pomocy w szpitalach i nauczania w szkołach katolickich. Wreszcie uwięziono Prymasa Polski oraz księży biskupów. Upaństwowiono placówki kościelno - oświatowe prowadzone przez duchowieństwo. Władze represjonowały Wyższe Seminaria Duchowne oraz zakonnych poprzez częste wizytacje, powoływanie kleryków do wojska, inwigilację profesorów i kleryków. Szykany nie ominęły niższych seminariów duchownych w całej Polsce, w tym województwie (pomorskim) bydgoskim. Poniżej przedstawię najważniejsze ograniczenia ze stron władz komunistycznych wobec seminariów.

Wizytatorzy przychodząc na kontrole szkół byli nastawieni negatywnie do kościoła katolickiego, profesorów, alumnów oraz seminarium. Byli to zazwyczaj pracownicy KOSZPT, WdSw przy PWRN w Bydgoszczy oraz KW PZPR w Bydgoszczy.

W czasie wizytacji sprawdzono poziom naukowy uczniów, przygotowanie pedagogiczne nauczycieli do zajęć. Kontrolowano zeszyty przedmiotowe uczniów. Przeglądano program nauczania czy książki do nauki poszczególnych przedmiotów. Ponadto, sprawdzano dokumentację niezbędną do działalności szkół. Członkami komisji wizytacyjnej składali się z pracowników kuratorium OSB w Toruniu oraz WdSW przy PWRN w Bydgoszczy. Po każdej z wizytacji przesyłano do seminariów, następujące dokumenty: protokół wizytacyjny, uwagi pedagogiczne oraz zarządzenia powizytacyjne.

Wśród analizowanych przeze mnie uwag powizytacyjnych dotyczyły przeważnie spraw związanych z uzupełnieniem braków w dziennikach lekcyjnych, poprawy nauczania przedmiotów, przesłania składu grona pedagogicznego, wykazu podręczników używanych do nauczania, tygodniowych planów zajęć, wykazu uczniów z poszczególnych klas, poprawą nauczania przedmiotów humanistycznych oraz przyrodniczych. Przesyłano wiadomości dotyczące zmian składu personalnego wśród pracowników gospodarczych, kucharek, nauczycieli. Wszelka dokumentacja miała zostać przygotowana i przesłana do WdSW przy PWRN do Bydgoszczy w ciągu dwóch tygodni.

W uwagach pedagogicznych pisano o nieodpowiednim przygotowaniu nauczycieli do wykładanych przedmiotów, błędy w funkcjonowaniu szkoły. W konsekwencji uczniowie byli słabo przygotowaniu do zajęć lekcyjnych. Nie zauważono w czasie zajęć żadnych wystąpień antykomunistycznych wobec władz czy partii.

W kolejnych latach władze komunistyczne przeprowadzały szczegółowe wizytacje seminarium duchownego OO. Oblatów w Markowicach, które nie zostało przejęte przez państwo. W sprawozdaniu władz administracyjnych KW PZPR w Bydgoszczy z 1961 roku czytamy, iż:

„(...) Ze względu na warunki lokalowe NSD (jeden kompleks zabudować klasztornych wraz z kościołem, ogrodzony murem) nie widzi się możliwości wykorzystania pomieszczeń szkoły i internatu na inne cele szkolnictwa państwowego. Istnieje jedynie ewentualna możliwość wykorzystania pomieszczeń po NSD na zakład caritas dla przewlekle chorych lub dzieci upośledzonych.” W celu uzyskania przez tą placówkę pełnych praw szkoły publicznej. W świetle tych wizytacji przygotowywano szczegółowy opis poszczególnych uczniów, stanu zachowania, nauczania w szkole. Po zanalizowaniu całej dokumentacji zawsze każdego roku przez zakończeniem okresu wakacyjnego księża dyrektorzy otrzymywali wiadomości

pozytywna bądź negatywna od pracowników WdSW przy PWRN/UW w Bydgoszczy.

Działalnością seminariów duchownych interesowali się żywo funkcjonariusze UB/SB, którzy inwigilowali środowiska pedagogicznego czy samych uczniów. Pierwsze szczegółowe sprawozdanie zostało przygotowane przez WUBP w Bydgoszczy w dniu 12 kwietnia 1952 roku. Tam dowiadujemy się charakterystyki poszczególnych seminariów. Omówiono skład osobowy dyrekcji, grona pedagogicznego, liczbę uczniów oraz werbunek ze seminarium duchownego. Już wtedy w NSD W Górze klasztornej znajdowali się dwaj informatorzy. Zostali zwerbowali dwaj wykładowcy szkoły. Jednakże nic więcej akta nie mówią jakie informacje przekazywali. Możemy domyślać się, że chodziło o życie wewnętrzne szkoły oraz stosunki panujące w seminarium. Problem słabej agentury został przedstawiony w czasie narady ze wszystkimi funkcjonariuszami rozpracowującymi Kościół w województwie bydgoskim. Naczelnik Wydziału V WUBP w Bydgoszczy nakazał zwerbowanie do współpracy spośród uczniów bądź członka grona pedagogicznego.

Kolejnym ograniczeniem ze strony władz państwowych była kontrola bibliotek seminaryjnych, która odbywała się w dniach 22 - 24 sierpnia 1960 roku. Przygotowaniem akcji kierował GUPPiW, Wydział Administracyjny KC PZPR w Warszawie, prokuratura generalna, UdsW w Warszawie oraz SB. W poszczególnych województwach byli to pracownikami WUKPPiW, WdSW przy PWRN, prokuratury oraz funkcjonariuszy KW MO SB. Akcja rozpoczęła się o godzinie 9.00. W czasie skontrolowania bibliotek seminaryjnych dokonywano lustracji bibliotek pod kątem zawartości książek, które godziły w ustrój PRL. Zabierano książki z czasów międzywojennych oraz wojennych, tak jak postąpiono w przypadku księgozbioru redemptorystów. Sprawdzano katalogi czy inwentarze do książek.

W latach 1952 - 1961 zostały podjęte akcje przejmowania seminariów duchownych w województwie (pomorskim) bydgoskim. Najpierw omówię przejęcie szkół w 1952 roku. Przypomnijmy najważniejsze fakty. W dniu 30 czerwca 1952 w gabinecie dyrektora V Departamentu Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego [dalej cyt. MBP] płk. Julii Brystygierowej zapadła decyzja o zlikwidowaniu wszystkich seminariów na terenie Polski wraz ze szkołami prowadzonymi w województwie bydgoskim m.in.: księży Pallotynów, OO. Redemptorystów w Toruniu oraz OO. Werbistów w Górnej Grupie. W piśmie datowanym na 31 czerwca 1952 roku „krwawa luna” wyznaczyła funkcjonariuszom zadania dotyczące przejęcia seminariów na rzecz państwa. Pracownicy aparatu bezpieczeństwa mieli wytypować i rozpracować członków dyrekcji. Następnie zakonników oraz braci zakonnych wraz z uczniami mieszkającymi w seminariach. W celu zwerbowania ich do dalszej współpracy z aparatem represji. Ponadto nakazała meldowanie o zaistniałych antypaństwowych

wystąpieniach kleru zakonnego w czasie likwidacji seminariów duchownych. Na zakończenie dokumentu „Luna” stwierdziła, iż wszelkie rzeczy prywatne uczniów należało przesłać do domów prywatnych. Pismo zostało rozesłane do wszystkich Wydziałów V WUBP. W dniach 3 - 4 lipca 1952 roku przejęto gmachy seminariów duchownych na terenie województwa bydgoskim. Absurdalnym powodem zlikwidowania było brak zarejestrowania szkół w Wydziale Oświaty Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy [dalej cyt. PWRN]. Przebieg akcji w każdym województwie wyglądał podobnie. Na szczęblu wojewódzkim powoływano trójki wojewódzkie, w skład których wchodził przedstawiciel Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej [dalej cyt. KW PZPR], WUBP oraz PWRN. Przed akcją przygotowano szczegółowe plany zabezpieczenia seminariów w czasie akcji przez funkcjonariuszy oraz milicjantów komend powiatowych wraz z posiłkami komendy wojewódzkiej. Likwidacja odbywała się od 8:00 do godzin wieczornych.

W czasie zajmowania budynków szkolnych opieczutowywano wszystkie pomieszczenia. Następnie zabierano dokumentację szkolną. Spisywano ruchomości znajdujące się w klasach. Na zakończenie akcji odbywało się wywłaszczenie nieruchomości na cele szkoły państwowej, szpitala bądź domu pomocy społecznej. Między czasie przykręcano tablice informujące o nowych właścicielach budynku. Po zakończonej akcji funkcjonariusze przesyłali sprawozdania do Departamentu V, w których referowali przebieg zaboru szkół. Interesującym dla nas sprawozdaniu z województwa bydgoskiego czytamy, iż: *„Przejęcie [seminariów – P.K.] i likwidacja przebiega zgodnie z planem”*. W cytowanym zdaniu można wywnioskować, że przygotowany przez władze wojewódzkie plan został zrealizowany.

Jednak czas wolności dla seminariów nie trwał zbyt długo. Na początku lat 60. XX wieku zawisły czarne chmury nad seminariami. W latach 1960 - 1963 aparat bezpieczeństwa porozumiał się z władzami partyjno - państwowymi w celu przejęcia reaktywowanych pozostałych seminariów w latach 1956 – 1958. W tym celu podjęto na posiedzeniu w Urzędzie do Spraw Wyznań akcje zlikwidowania seminariów duchownych działających na terenie całego kraju oraz województwa bydgoskiego. Proces ten nie ominął seminariów działających na terenie województwa bydgoskiego. Wśród powodów zlikwidowania seminariów w świetle materiałów archiwalnych można wymienić między innymi: nie przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych, nie dopuszczenie przedstawicieli władz państwowych przez księży dyrektorów do odbywania wizytacji seminariów, nieprzesyłanie zmian w gronie pedagogicznym do władz oświatowych, uniemożliwienie przedstawicielom

kuratorium OSB w Toruniu oraz WdSW przy PWRN w Bydgoszczy kontaktu z alumnami w czasie wizytacji szkół, zmuszanie uczniów mycie toalet, zbieranie opłat za wyżywienie w seminarium przez uczniów szkoły, zaległości podatkowe seminariów czy braku odpowiednich paragrafów w statusach szkół w sprawie przestrzegania zarządzeń władz szkolnych. Przez te powody zostały przejęte seminaria duchowne. Jedynie seminarium księży Misjonarzy Świętej Rodziny w Górcie zostało zamknięte przez samego prowincjała zakonu. Powodem zlikwidowania szkoły była zbyt mała liczba uczniów, którzy uczęszczali do Liceum Ogólnokształcącego w Łobżenicy. Seminarium Oblatów w Markowicach działało aż do zakończenia PRL, gdyż budynek przylegał do kościoła oraz klasztoru. Jednak władze oświatowe oraz komunistyczne ingerowały w działalność placówki. Poprzez szczegółowe wizytacje szkoły, ustaleniu terminów matur dla uczniów czy informowania o wszelkich zmianach w gronie pedagogicznym. Werbunkiem zakonników, profesorów czy uczniów, w celu przekazywania wszelkich informacji dotyczących życia szkoły.

Reasumując, Aparat władzy komunistycznej ingerował w funkcjonowanie NSD, które dotyczyły werbowania na osobowe źródła informacji uczniów albo nauczycieli, kontroli bibliotek, wizytacji seminariów. Cel władz był tylko jeden, likwidacja szkół. Pomimo wielu próśb przełożonych zakonów, księży dyrektorów nie udało utrzymać seminariów duchownych. Z takich szkół wychodzili absolwenci przygotowani do życia oraz dalszych studiów uniwersyteckich. Po zlikwidowaniu seminariów uczniowie musieli prosić o przyjęcie przez dyrektorów do szkół państwowych. W wielu przypadkach „alumni” musieli odbywać egzaminy ze wszystkich przedmiotów nauczających w seminariach. Zdarzało się, że dyrekcja wyrażała zgodę o przyjęciu takiego ucznia do klasy niższej. Świeckim nauczycielom z seminariów nie było łatwo, ponieważ nie przyjmowano ich do szkół państwowych. Gmachy seminariów duchownych zamieniano na szkoły świeckie, internaty czy domy pomocy społecznej, w których nie dbano należycie o stan fizyczny wielu przypadkach budynków zabytkowych. Jedynie seminarium markowickie działało do 2013 roku, które zostało zlikwidowane przez ojców Oblatów. Wszystko zmieniło się po przemianach ustrojowych w Polsce. Wprowadzone przepisy oświatowe w 1991 roku normowały sprawy zakładania niższych seminariów duchownych - szkół średnich. Rozpoczął się renesans dla seminariów duchownych. Przeprowadzano remonty i przygotowywano budynki do szkolnictwa katolickiego. W nich uczą księża, siostry zakonne oraz nauczyciele akademicki. Do dzisiaj seminaria duchowne kształcą przyszły laikat katolicki w naszym kraju.

BIBLIOGRAFIA:

ŹRÓDŁA RĘKOPIŚMIENNE

Archiwum Akt Nowych w Warszawie

Ministerstwo Oświaty

sygn. 326, Szkoły prywatne na terenie Polski w roku szkolnym 1956/1957.

sygn. 337, Licea Ogólnokształcące zakonne w 1947 roku.

sygn. 1365, Szkoły prywatne na terenie Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu za lata 1945 - 1948, 1949.

sygn. 1370, Zestawienie w sprawie nadania uprawnień szkół państwowych szkołom prywatnym w 1947 roku.

sygn. 1394, Szkoły prywatne, nadanie uprawnień.

sygn. 1395, Przejmowanie szkół zakonnych.

sygn. 1397, Szkoły prywatne zgromadzeń zakonnych.

sygn. 1936, Upaństwowienie szkół zakonnych w roku szkolnym 1952/1953.

sygn. 1417, Przyjmowanie uczniów zlikwidowanych Niższych Seminariów Duchownych z lat 1952, 1960, 1961 na terenie całej Polski.

Urząd do Spraw Wyznań

Wydział Rzymskokatolicki

sygn. 8/1958, Sprawy Małych Seminariów Duchownych.

sygn. 15/145, Nauka u OO. Redemptorystów w Toruniu.

sygn. 15/159, Zażalenie OO. Pallotynów.

sygn. 15/160, Zażalenie OO. Redemptorystów.

sygn. 15/165, Zażalenie Misjonarzy Ducha Świętego.

sygn. 15/172, Zażalenia Małych Seminariów Duchownych.

sygn. 15/166, Zażalenie Misjonarzy Słowa Bożego.

sygn. 18/246, Wizytacje szkół w województwie bydgoskim w 1952 roku.

sygn. 18/249, Wizytacje szkół w województwie bydgoskim w 1952 roku.

sygn. 18/271, Wypowiedź o. Kazimierza Hołdy.

sygn. 18/519, Wykaz Małych Seminariów Duchownych.

sygn. 18/526, Sprawozdanie wojewódzkiej trójki z likwidacji Małych Seminariów zakonnych na terenie województwa bydgoskiego z dnia 4 lipca 1952 roku.

sygn. 18/540, Nabór młodzieży do Małych Seminariów Duchownych.

sygn. 18/552, Szkoły katolickie w Polsce.

sygn. 56/326, Sprawa zakonnych seminariów duchownych.

sygn. 59/424, Protesty, kontrola bibliotek seminariów duchownych.

sygn. 138/54, Wykaz zlikwidowanych małych seminariów zakonnych z 1952 roku - woj. bydgoskiego [1957].

sygn. 180/52, Pismo prowincjała redemptorystów do Prezydenta RP z dnia 17 lipca 1952 roku.

Archiwum Państwowe w Bydgoszczy

Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Bydgoszczy

Wydział Administracyjny

sygn. 51/XV/6, t. 1 - 5, Informacje dotyczące kleru katolickiego za lata 1952 – 1963.

Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu 1945 – 1950

sygn. 4, Wizytacje szkół zakonnych w 1948 roku.

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej - KŚZpNP w Warszawie

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w Warszawie

Akta administracyjne

Departament IV

sygn. 0445/42, Varia, Materiały dotyczące likwidacji seminariów duchownych w latach 50. oraz 60. XX wieku.

sygn. 0445/130 - 140, Sprawozdania z sytuacji Kościoła katolickiego w województwie bydgoskim i gdańskim z lat 50. oraz 60. XX wieku.

sygn. 01283/553, Materiały dotyczące zlikwidowania obiektów sakralnych i wychowawczych 1953 - 1963.

sygn. 01283/734, t. 1 - 2, Materiały dotyczące likwidacji seminariów duchownych na terenie województwa bydgoskiego z lat 1945 – 1961.

sygn. 1634/48, Varia, Stosunek władz wobec Kościoła katolickiego z lat 40. - 60. XX wieku.

Archiwum IPN – KŚZpNP. Delegatura w Bydgoszczy

Wojewódzki Urząd Spraw Wewnętrznych w Bydgoszczy z lat 1945 – 1989

Akta administracyjne

sygn. 036/36/DVD, t. 1 - 2, Sprawozdanie miesięczne WUBP w Bydgoszczy do Departamentu V MBP w Warszawie za rok 1952.

sygn. 060/82/DVD, Sprawozdania miesięczne okresowe, raporty dekadowe Szefa MUBP w Toruniu za rok 1952.

Sprawy operacyjne

sygn. 069/1125, t. 1 - 2, Materiały na Kościół katolicki

ŹRÓDŁA DRUKOWANE (WYBÓR)

Aparat Bezpieczeństwa w walce z Kościołem katolickim w województwie (pomorskim) bydgoskim w latach 1945 - 1956, red. T. Chinciński, A. Paczoska - Hauke, Bydgoszcz - Gdańsk 2010.

Polska w dokumentach z archiwów rosyjskich 1949 – 1953, red. A. Kochański, G. P. Muraszko, A. F. Noskova, A. Paczkowski, K. Persak, Warszawa 2000.

b/ Opracowania (najważniejsze):

Chmielewski Marek T., *Likwidacja Małego Seminarium Duchownego Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie nad Wartą (1950 - 1952)*, w: *Władze wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Wielkopolsce w latach 1945 - 1956*, red. K. Białecki, Poznań 2008, s. 109 – 120.

Chmielewski Marek T., *Małe Seminarium Duchownego Księża Salezjanów w Łądzie nad Wartą (1921 – 1952)*, „Seminare”, t. 20:2004, s. 485 - 515.

Grzeszek Paweł, *Funkcjonowanie i likwidacja Niższego Seminarium Duchownego w Sokołowie Podlaskim w okresie Polski Ludowej*, „Drohiczyński Przegląd Naukowy”, 2014, nr 6, s. 293 - 313.

Hebda Joanna, *Likwidacja Niższego Seminarium Duchownego Zgromadzenia Zmarłychstańców w Krakowie w 1952 roku*, „Zeszyty Historyczno - Teologiczne. Rocznik Collegium Ressurectianumi Prowincjonalnej Komisji Studiów Zmartwychstańców”, 2007 - 2008, nr 13 - 14, s. 183 - 214.

Krawiec Jan, *Powstanie, działalność i likwidacja Niższego Seminarium Duchownego Towarzystwa Salezjańskiego w Marszałkach*, Kraków 2009.

Kufel Robert Romuald, *Internat Biskupi i Małe Seminarium Duchowne we Wschowie (1948 - 1956)*, Zielona Góra 2012.

Majewski Stanisław, *Szkolnictwo katolickie pod rządami komunistycznymi w Polsce w latach 1944 - 1956*, w: *Oblicze ideologiczne szkoły polskiej 1944 - 1956*, red. E. Walewander, Lublin 2002, s. 45 - 80.

Marecki Józef, *Zakony pod presją bezpieki. Aparat bezpieczeństwa wobec wspólnot zakonnych na terenie województwa krakowskiego 1944 - 1975*, Kraków 2009.

Marecki Józef, *Likwidacja Niższego Seminarium Duchownego Księża Zmartwychstańców w Krakowie w 1952 roku w świetle zachowanych dokumentów aparatu bezpieczeństwa*, w: *Introibo ad altare Dei. Księdzu profesorowi Stefanowi Koperkowi CR z okazji 70 - lecia urodzin i 45 - lecia kapłaństwa*, Kraków 2008, s. 929 – 949.

Marecki Józef, *Zakony pod presją bezpieki. Aparat bezpieczeństwa wobec wspólnot*

zakonnych na terenie województwa krakowskiego 1944 - 1975, Kraków 2009.

Marecki Józef, *Likwidacja niższych seminariów zakonnych na terenie województwa krakowskiego w 1952 roku*, w: *Kościół katolicki w czasach komunistycznej dyktatury, Między bohaterstwem a agenturą*, red. R. Terlecki, J. Szczepaniak, Kraków 2007, t. 1, s. 135 - 164.

Mezglewski Artur, *Akcja likwidacyjna Niższych Seminariów Duchownych w dniu 3 lipca 1952 roku*, w: *Divina et Humana. Księga jubileuszowa w 65. Rocznicę urodzin księdza profesora Henryka Misztala*, red. A. Dębiński, W. Bar, P. Stanisław, Lublin 2001, s. 145 - 157.

Mezglewski Artur, *Nadzór państwowy nad katolickimi seminariami duchownymi w okresie Polski Ludowej*, „Studia z Prawa Wyznaniowego”, t. 7:2004, s. 65 - 94.

Mezglewski Artur, *Szkolnictwo wyznaniowe w Polsce Ludowej w latach 1944 - 1980. Studium historyczno - prawne*, Lublin 2004.

Pietrzykowski Jan. *Likwidacja Małych Seminariów Duchownych w Polsce prowadzonych przez Towarzystwo Św. Franciszka Salezego*, „Roczniki Teologiczne”, t. 61:2014, z. 4, s. 201 - 225.

Środa Paweł, *Proces likwidacji kościelnych placówek opiekuńczo - oświatowych w Polsce w latach 1946 - 1965*, „Studia z Prawa Wyznaniowego”, t. 11:2008, s. 293 – 320.

Szarek Jarosław, „*Łomem damy radę*”. *Likwidacja Niższego Seminarium Duchownego Księży Pallotynów w Kleczy Dolnej - 3 lipca 1952*, w: *Kościół w godzinie próby. 1945 - 1989. Nieznane dokumenty i świadectwa*, red. T. Balon - Mroczka, J. Szarek, Kraków 2006, s. 244 - 251.

Zamiatła Dominik, *Zakony męskie w polityce władz komunistycznych w Polsce w latach 1945– 1989*, Kielce - Warszawa 2011 - 2012, t. 1 – 2.

NAUKI HUMANISTYCZNE ORAZ TEOLOGICZNE

mgr-lic. Urban Adam Bąk OFM, Uniwersytet Opolski, Wydział Teologiczny, Historia Kościoła, Wyższa Szkoła Biznesu - National Louis University, Wydział Nauk Społecznych i Informatyki, e-mail: urbanofm@gmail.com

Ambroży Maria Lubik OFM jako przełożony prowincjalny prowincji św. Jadwigi zakonu Braci Mniejszych

Celem artykułu jest przedstawienie działalności ojca Ambrożego Marii Lubika OFM jako Komisarza Prowincjalnego. Nie była to posługa łatwa, gdyż na jego drodze stawały kolejne przeciwności. Pierwszą z nich było nieuznanie przez Prymasa Polski jego przełożęństwa nad rozbitą Prowincją wrocławską, a także wrogie nastawienie ordynariusza wrocławskiego księdza infulata Kazimierza Lagosa. Jako Wyższy Przełożony był świadkiem bezprawnego wypędzenia franciszkanów z klasztorów we Wrocławiu, najpierw świętego Idziego, potem Karłowic, łącznie z Wyższym Seminarium Duchownym i biblioteką, następnie klasztoru w Prudniku, likwidację Collegium Seraphicum, a także zabór klasztoru w Dusznikach Zdroju. Jednak pomimo tych przeciwności, zawsze starał się najlepiej jak potrafił pełnić urząd Przełożonego Prowincjalnego, doprowadzając nie tylko do ocalenia Prowincji św. Jadwigi, ale również do jej rozwoju. Praca opiera się w większości na tekstach źródłowych takich jak archiwa klasztorne, prowincjalne, Instytutu Pamięci Narodowej oraz kroniki Prowincji i klasztorów.

Słowa kluczowe: o. Ambroży Lubik, franciszkanie, OFM, Prowincja św. Jadwigi

Przemysław Mirosław Pazder, Instytut Historii, Akademia Pomorska w Słupsku

Polacy podczas Wielkiego Głodu we współczesnej historiografii polskiej

Tematyka mniejszości polskiej na Ukrainie w okresie Wielkiego Głodu w latach 1932-1933 stanowi niezwykle interesujące pole badawcze. Jeżeli chodzi o stan badań dotyczący zagadnienia kolektywizacji wsi i Wielkiego Głodu, to zagadnienie to na stan dzisiejszy jest dość dobrze zbadane. Wśród historyków polskich największy wkład do wspomnianej problematyki wnieśli: Robert Kuśnierz, Jan Bruski, Henryk Stroński, Roman Wysocki, Wiktoria Kudela-Świątek, Mikołaj Iwanow, Roman Dzwonkowski i in. Poza archiwami postsowieckimi informacje o tej tragedii dostępne są także w archiwach zagranicznych, w tym polskich¹. Jednakże co do badań dotyczących bezpośrednio problematyki Polaków w czasie kolektywizacji wsi i Wielkiego Głodu to literatura w tym zakresie nie jest obszerna. Wymienić tu należy w pierwszej kolejności prace Henryka Strońskiego. Ostatnio ukazała się monografia zbiorowa *Hołodomor. Polska. Polskie ofiary 1932-1933* pod redakcją Michała Dworczyka i Roberta Kuśnierza w wersji polskiej i angielskiej zawierające teksty znawców problematyki: Stanisława Kulczyckiego, Jurija Szapowała, Hiroakiego Kuromiya, Jana Jacka Bruskiego, Roberta Kuśnierza, Romana Wysockiego, Wiktorii Kudeli-Świątek, Henryka Strońskiego i Olgi Bertelsen.

1 R. Kuśnierz, *Wielki Głód i sowiecka wieś lat 30. XX w. na zdjęciach wywiadu wojskowego Drugiej Rzeczypospolitej*, [w:] *Hołodomor. Polska. Polskie ofiary 1932-1933*, red. M. Dworczyk, R. Kuśnierz, Warszawa 2019, s. 81

Monika Szymańska, mgr, Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa, e-mail: m.szymanska1994@gmail.com

Zofia Nałkowska: autocreation in the literature and photography

The aim of this speech is to present the issue of autocreation in the literature and photography in reference to the famous polish writer, Zofia Nałkowska. The *Diaries*, created between 1899 and 1954, during the majority of her life, constitute the archive of the private and professional revelations of the author. It also testifies the reality of that time and the importance of historical events in people's life. The image of Zofia Nałkowska, presented in the text of her diaries isn't identical to the one demonstrable in the photography.

The first part of the speech presents the global definition of the autocreation process, enunciated by three different scientists. It allows to create the widened perspective of the notion and sensitize the reader on differences in perception of the problem. Moreover, the motivations and cultural factors of autocreation as well as its four stages will be described. Then, the functions of diary writing will be underlined. The classification presented during the speech was created by appreciated scientist, Paweł Rodak. The interdisciplinary approach, describing photography of the writer compared to the text excerpts of the literature will be presented in the end of the speech. The presented reflections are the recording of the study, conducted between 2018 and 2019.

Key words: diary, photography, autocreation, Zofia Nałkowska, interdisciplinarity, comparative studies

Bibliography:

1. Nałkowska Z. (2001). *Dzienniki 1945–1954*. cz. 3. Warszawa: Czytelnik 2001.
2. Nałkowska Z. (1976). *Dzienniki 1909–1917*. Warszawa: Czytelnik 2001.
3. Nowy słownik języka polskiego (2002). (red.) Elżbieta Sobol. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
4. Pawlak J. (2009). Autokreacja. Psychologiczna analiza zjawiska i jego znaczenie dla rozwoju człowieka. Kraków: Wydawnictwo WAM.
5. Przybycień K. (2010). Autokreacja. Aspekty wybrane. Stalowa Wola: Fundacja Uniwersytecka.

6. Rodak P. (2011). Między zapisem a literaturą. Dziennik polskiego pisarza w XX wieku (Żeromski, Nałkowska, Dąbrowska, Gombrowicz, Herling-Grudziński). Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
7. Uspienski B. (1997). Strukturalna wspólnota różnych sztuk. Ogólne zasady organizacji dzieła malarskiego i literackiego. W: Poetyka kompozycji. Katowice: Śląsk.

NAUKI ŚCISŁE, TECHNICZNE ORAZ INŻYNIERYJNE

Lena Caban, Politechnika Częstochowska, Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki

Dwuwymiarowa filtracja odwrotna oparta na dyskretnych filtrach jawnych

Filtracja odwrotna polega na defiltracji zarejestrowanych danych w celu wyodrębnienia czystego sygnału z danych „zaszumionych”. Może być wykorzystana do odzyskania informacji o sygnale, które w trakcie jego rejestracji zostały „zgubione”, czego najczęstszym powodem jest nieodpowiednia częstotliwość próbkowania. W pracy zostanie zaprezentowana dwuwymiarowa filtracja odwrotna oparta na dyskretnych filtrach jawnych. Celem pracy jest analiza metod filtracji jawnej wysokiego rzędu oraz zastosowanie iteracyjnej metody dekonwolucji van Citterta do wyznaczania filtrów odwrotnych stosowanych w modelowaniu zjawisk drobnoskalowych. W szczególności pokazane zostaną wyniki przeprowadzonych testów filtracji i defiltracji dwuwymiarowych funkcji okresowych o zmiennej amplitudzie i częstotliwości. Przeprowadzona będzie analiza wpływu rzędu filtracji na uzyskiwane wyniki w zależności od stopnia skomplikowania funkcji testowej. Ocenie poddana będzie dokładność filtracji odwrotnej w funkcji liczby iteracji stosowanych w metodzie van Citterta oraz rzędu filtracji jawnej. Badania przedstawione w niniejszej pracy są realizowane w ramach projektu Narodowego Centrum Nauki nr 2018/29/B/ST8/00262 „Rozwój modelu przybliżonej odwrotnej filtracji dla turbulentnego spalania”.

ZAMIESZCZONY ABSTRAKT ZOSTAŁ ZAPREZENTOWANY PODCZAS
OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ
"ALFA I OMEGA CZ. II" 15-16.03.2021 R.

Karolina Bednarczyk¹, Paweł Rajczyk²

Politechnika Częstochowska

Wydział Budownictwa¹, Wydział Inżynierii Produkcji i Technologii Materiałów²

Al. Armii Krajowej 19, 42 - 201 Częstochowa

e-mail: karolina.bednarczyk.97@wp.pl

Dobór geometrii diamentowych segmentów ściernych i ich rozmieszczenie na bazowej powierzchni brusów elastycznych

W pracy scharakteryzowano materiały mineralne podlegające obróbce ścierną narzędziami diamentowymi oraz sposobów praktycznego wykorzystania materiałów kamiennych w budownictwie. Omówiono wymagania normatywne dla płyt okładzinowych wykonanych z kamieni naturalnych oraz narzędzi polerskich wykorzystywanych do ich obróbki. Omówiono sposób oceny obróbki w zakresie wymagań do powierzchni mineralnych na przykładzie określenia stopnia chropowatości i jakości poleru powierzchni mineralnych. Przedstawiono konstrukcje narzędzi ściernych oraz dokonano ich analizy w celu określenia korzystnych parametrów obróbczych, tj. geometria narzędzia – szczególnie segmentów roboczych oraz ich rozmieszczenie na bazowej części narzędzia. Zaprojektowano nowe rozwiązanie konstrukcyjno geometryczne brusa elastycznego przeznaczonego do polerowania powierzchni granitowych wraz z oceną względem obecnie stosowanych rozwiązań na rynku narzędzi diamentowych.

Słowa kluczowe: Projektowanie narzędzi ściernych, obróbka materiałów mineralnych, materiały kamienne, skuteczność ścierna, zwiększenie efektywności

ZAMIESZCZONY ABSTRAKT ZOSTAŁ ZAPREZENTOWANY PODCZAS
OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ
"ALFA I OMEGA CZ. II" 15-16.03.2021 R.

Karolina Bednarczyk¹, Paweł Rajczyk²

Politechnika Częstochowska

Wydział Budownictwa¹, Wydział Inżynierii Produkcji i Technologii Materiałów²

Al. Armii Krajowej 19, 42 - 201 Częstochowa

e-mail: karolina.bednarczyk.97@wp.pl

Modyfikacja powierzchni ziaren diamentowych przeznaczonych do obróbki materiałów mineralnych

W pracy zaprezentowano i omówiono technologię powlekania ziaren diamentowych cienkimi warstwami metalicznymi w celu podniesienia właściwości fizyko-mechanicznych. Scharakteryzowano powłoki metaliczne wykorzystywane do powlekania materiałów ściernych, które wykorzystuje się do produkcji segmentów obróbczych. Przedstawiono korzyści wynikające ze stosowania powłok metalicznych na ziarnach diamentowych przy wykorzystaniu ich jako ścierniwo w syntetycznych segmentach ściernych przeznaczonych do szlifowania i polerowania powierzchni mineralnych.

Słowa kluczowe: Segmenty diamentowe, obróbka powierzchni mineralnych, powłoki metaliczne, PFD, CVD, syntetyczny proszek diamentowy

NAUKI MEDYCZNE, ZDROWIU I ŻYWIENIU CZŁOWIEKA

Klaudia Buś ^[1], **Krzysztof Data** ^[2], **Mateusz Sikora**, Interdyscyplinarne Koło Naukowe Biomedyków, Katedra Biologii Eksperymentalnej Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt, ul. C. K. Norwida 27b, 50 - 375 Wrocław, e-mail: 112652@student.upwr.edu.pl ^[1], 112658@student.upwr.edu.pl ^[2]

Opiekun naukowy: dr Agnieszka Śmieszek

Analiza zmian dynamiki sieci mitochondrialnej wywołanych stresem oksydacyjnym w komórkach eukariotycznych

Skutkiem ubocznym przemian metabolicznych, a przede wszystkim redukcji tlenu cząsteczkowego, w komórce jest powstawanie reaktywnych form tlenu. W fizjologicznych warunkach, niewielka ilość reaktywnych form tlenu jest niezbędna komórce między innymi w sygnalizacji między organellami oraz w niektórych szlakach metabolicznych. Do stresu oksydacyjnego dochodzi w momencie, gdy liczba reaktywnych form tlenu znacząco przewyższa możliwości detoksykacyjne komórki. Skutkami stresu oksydacyjnego dla komórki może być m.in. skracanie telomerów, zmiany świadczące o starzeniu się komórki czy zaburzenie pracy mitochondriów. Jednym z bardziej kluczowych struktur w komórce, odpowiadających przede wszystkim za wytwarzanie energii w postaci ATP w komórkach eukariotycznych. Charakterystyczną cechą sieci mitochondrialnej jest jej dynamika. Polega ona na procesach fizji i fuzji, czyli podziałach lub łączeniu się mitochondriów. Są to procesy, w których zmienia się nie tylko liczba, ale również ich kształt i rozmiar – prowadząc do powstawania różnych morfotypów. Niektóre zmiany w obrębie dynamiki sieci oraz liczebności poszczególnych form mitochondriów korelują z występowaniem chorób metabolicznych, nowotworowych oraz mają związek z procesem starzenia się organizmu. Badanie przeprowadzono na dwóch modelach komórkowych - progenitorowych komórkach zrębu tkanki tłuszczowej oraz nowotworowych komórkach kostniakomięsa. Stres oksydacyjny był indukowany na dwa sposoby, z wykorzystaniem stanu hipoksji – znacznego obniżenia zawartości tlenu w warunkach hodowli oraz poprzez podanie do hodowli perhydrołu (H_2O_2). Bez względu jednak na sposób indukowania stresu oksydacyjnego, w obu rodzajach komórek dynamika sieci mitochondrialnej znacząco się obniżyła. Zaobserwowano również negatywny wpływ na morfologię mitochondriów oraz ich liczbę, co skutkować może

nie tylko zaburzeniem pracy komórki, ale również prowadzić do rozwoju zmian patologicznych w organizmie.

Maciej Kaczyński, e-mail: Maciej.Kaczynski@protonmail.com

Study of the possibility of using arithmetic operations to optimize weights of artificial neural networks

The performance of the Artificial Neural Network (ANN) is determined on the basis of the probability of the correct response of the network checked on the test set. ANNs have specific connection structures as well as sets of weights and activation functions that are assigned to individual neurons in the layer. ANN training algorithms are designed to properly select the weight values in order to minimize the objective function as much as possible.

In order to improve the efficiency of ANN operation before and after the learning process, various methods and modifications of the training algorithms are used, which are widely described in the literature. For example, before the learning process, methods of proper selection of the network structure as well as learning and testing patterns are used. In the learning process: variable learning coefficients, weight normalization, batch normalization and the Bootstrap algorithm are used. An example of improving the effectiveness of ANN operation after the learning process is the Sliding Window algorithm. The method of ANN performance improvement proposed in this article can be used after the learning process, it permanently affects the ANN weights and thus the result of the network operation. The presented solution uses specific mathematical operations to implement the optimization process of a trained ANN by means of basic mathematical operators.

Keywords: neural networks, arithmetic operations, weights, data

Jakub Kordaczuk, Maria Curie Skłodowska University Institute of Biological Sciences,
Department of Immunobiology, e-mail: jakub.kordaczuk@o2.pl

Peptidoglycan recognition proteins

Peptidoglycan recognition proteins (PGRPs) are integral components of insect immune responses. The main function of PGRPs is recognize pathogens and their unique cell wall structure. Insect PGRPs have five good known effector functions in insects organisms: activation of Toll receptor, activation of Imd pathway activation of prophenoloxidase cascade, induction of phagocytosis and participation in the xenophagy proces. In *Drosophila* there are five family members PGRPs which have catalytic activity of amidase. They might modulate the immune response by scavenging peptidoglycan or act as directly antibacterial agents. Despite considerable progress since the discovery of PGRPs not everything was discovered. The specyfic properties that single PGRPs exhibit and the structural abundance of peptidoglycan recognition proteins suggest that they may have unidentified functions whose discovery requires further analysis and study.

Jakub Kordaczuk, Maria Curie Skłodowska University Institute of Biological Sciences,
Department of Immunobiology, e-mail: jakub.kordaczuk@o2.pl

Virulence factors of the *Pseudomonas entomophila*

Pseudomonas entomophila L48 is a recently identified entomopathogenic bacterium which, upon ingestion, kills *Drosophila melanogaster*. This strain is closely related to *Pseudomonas putida*. The complete sequence of the *P. entomophila* is 5.9 Mb and provide valuable information about virulent factors that *P. entomophila* possesses. One of the main elements which allow to effective fight the host are insecticidal toxins, proteases, putative hemolysins, hydrogen cyanide. The *P. entomophila* strain does not contain type III secretion system, which are present in pathogenic bacteria. This fact suggests an important role of type IV secretion system in the mechanism of host pathogen interactions. The GacS/GacA two-component system plays a key role in *P. entomophila* pathogenicity. This system fulfills an important role in adapting to changing environmental conditions as well as activating virulence factors of Gram-negative bacteria. Studies on the effect of *D. melanogaster* infection by *P. entomophila* showed that the pathogen activates a number of elements of the host's immune system. The main organ of the host that is first damaged as a result of infection is the gut. Lack of ability to infect plants gives the possibility of recognizing this strain of bacteria as a potential biopesticide.

Key words: *Pseudomonas entomophila*, pathogen, insects

**Aleksandra Krasa¹, Ewa Piekarska¹, Mateusz Pawlicki¹, Anna Łopuszyńska¹,
Magdalena Koziol¹**

¹Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Zakładzie Epidemiologii i Metodologii Badań
Klinicznych Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Opiekun naukowy: dr Halina Piecewicz-Szczęśna

Mikrobiom szyjki macicy i pochwy a ryzyko spontanicznego porodu przedwczesnego

Wstęp: Za poród przedwczesny uważa się urodzenie dziecka przed 37. tygodniem ciąży. W Polsce przed planowanym terminem rodzi się rocznie ok. 26.000 dzieci. Poród przedwczesny jest nadal jednym z największych wyzwań położnictwa, gdyż mimo postępów medycyny nie ma wystarczająco skutecznych metod jego rozpoznawania, leczenia i zapobiegania. Każdego roku na całym świecie 1,1 miliona dzieci umiera z powodu wcześniactwa.

Materiał i metoda: Celem pracy jest ocena wpływu mikrobiomu szyjki macicy i pochwy na ryzyko spontanicznego porodu przedwczesnego. Do przeglądu literatury wykorzystano bazę danych PubMed oraz Google Scholar.

Wyniki: Mikrobiom szyjkowo-pochwowy odgrywa kluczową rolę w utrzymaniu zdrowia układu rozrodczego kobiet. Do tej pory przeprowadzono kilka badań, w których zbadano związki między mikrobiomem szyjkowo-pochwowych a ryzykiem spontanicznego porodu przedwczesnego. Naukowcy oceniają, że obecne w kanale rodny kobiety bakterie oraz wrodzone czynniki odpornościowe mogą zwiększać ryzyko spontanicznych porodów przedwczesnych lub przeciwnie zmniejszać tę skłonność. Dzięki wykorzystaniu innowacyjnego modelowania mikrobiomu udało się ustalić, że siedem gatunków bakterii jest związanych ze zwiększonym ryzykiem spontanicznych porodów przedwczesnych. Korelacja między ich obecnością w mikrobiomie kobiet a ryzykiem porodu przedwczesnego jest szczególnie widoczna w przypadku Afroamerykanek. Ponadto wyższy poziom peptydu przeciwdrobnoustrojowego beta-defensyny 2 w drogach rodnych, może obniżać ryzyko porodu przedwczesnego.

Wnioski: Analiza mikrobiomu szyjkowo-pochwowego oraz czynników odpornościowych może pomóc w przewidywaniu spontanicznych porodów przedwczesnych. Dalsze badania

mogą doprowadzić do innowacyjnych możliwości terapeutycznych, opartych na modyfikacji mikrobiomu u ciężarnych z grupy ryzyka.

Słowa kluczowe: poród przedwczesny, mikrobiom szyjki macicy

Kacper Mika*, **Filip Florczak****, **Agata Orchel*****, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Wydział Lekarski, e-mail: kacperrika@gmail.com*, f.florczak@gmail.com**, agata.orchel@gmail.com***

Wysokościowy obrzęk płuc - śmiertelne zagrożenie w środowisku górskim

Zwiększona dostępność turystyki, w tym również wysokogórskiej, sprawia, że choroba wysokościowa staje się coraz bardziej powszechnym problemem wśród podróżujących. Dotyka ona zarówno osób zajmujących się profesjonalną wspinaczką (alpinistów etc.) jak i wielu osób, które za cel swoich podróży obrały tereny położone powyżej 2500 m n.p.m.. Niestety niska świadomość ludzi na temat konsekwencji przebywania na dużych wysokościach oraz niedoinformowanie powodują, że turyści często ignorują objawy alarmowe rozwijającej się choroby wysokościowej i kontynuują podejście mimo ich wystąpienia. Może to być powodem rozwinięcia się potencjalnie śmiertelnych postaci tej choroby. Wysokogórski obrzęk płuc jest najczęstszym powodem zgonów związanych z chorobą wysokościową. Stąd też wiedza na temat tego schorzenia oraz zaznajomienie się z zasadami profilaktyki i postępowania leczniczego powinno być nieodzownym elementem przygotowania osób wyjeżdżających w tereny wysokogórskie. Niemniej istotne jest podnoszenie kompetencji personelu medycznego w kwestii udzielenia turystom niezbędnych informacji odnośnie zagrożeń czekających w górach i sposobach ich unikania. Mała ilość dostępnych w języku polskim opracowań dotyczących wysokościowego obrzęku płuc skłoniła nas do przyjrzenia się dostępnym publikacjom i opracowaniu zawartej w nich wiedzy w przystępnej, zarówno dla turystów, jak i lekarzy, formie. W niniejszej pracy zostały ujęte zagadnienia dotyczące patofizjologii, czynników ryzyka, objawów, rozpoznawania, różnicowania oraz profilaktyki i leczenia wysokościowego obrzęku płuc - jednej z ważniejszych przyczyn zgonów w górach, celowo pomijając przy tym temat ostrej choroby wysokogórskiej i wysokościowego obrzęku mózgu jako jednostek o mniejszym odsetku przypadków śmiertelnych.

Kacper Mika*, **Filip Florczak****, **Agata Orchel*****, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Wydział Lekarski, e-mail: kacpermika@gmail.com*, f.florczak@gmail.com**, agata.orchel@gmail.com***

Ostra choroba wysokogórska i wysokościowy obrzęk mózgu - powszechny problem turystyki górskiej

Coraz większa popularność, a zarazem dostępność turystyki wysokogórskiej sprawia, że rosnąca ilość miłośników takich podróży boryka się, bądź będzie w przyszłości, z chorobą wysokościową. Problem, który dotychczas związany był głównie ze środowiskiem zawodowych wspinaczy, staje się coraz bardziej powszechny wśród turystów i dotyczy niemal 50% osób przybywających na wysokości powyżej 4000 m n.p.m., często nieświadomych niebezpieczeństw, które czekają na nich na tak wysokim pułapie. Sytuacji nie poprawia również fakt, że tylko niewielki odsetek pacjentów jest informowany przez służby medyczne jeszcze przed wyjazdem o ewentualnych konsekwencjach ekspozycji na dużą wysokość. Mała ilość materiałów (szczególnie tych w języku polskim), które mogłyby być łatwo dostępne i opracowane w przystępny sposób zarówno dla turystów, jak i lekarzy oraz niska wiedza na temat tych schorzeń, skłoniła nas do przeanalizowania dotychczasowej wiedzy na temat ostrej choroby wysokogórskiej oraz wysokościowego obrzęku mózgu. Wysokościowy obrzęk płuc, jako jednostka chorobowa wchodząca w spektrum choroby wysokościowej, jednak o odmiennej patofizjologii, nie został ujęty w niniejszym opracowaniu. Celem naszej pracy było poddanie analizie dotychczasowej wiedzy na temat przyczyn, objawów, rozpoznawania i różnicowania oraz wytycznych co do profilaktyki i leczenia ostrej choroby wysokogórskiej, a także przedstawienie ich w sposób przystępny dla osób wyjeżdżających w tereny położone powyżej 2500 m n.p.m..

Ewa Piekarska, Anna Łopuszyńska, Aleksandra Krasa, Mateusz Pawlicki, Magdalena Koziol, Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Zakładzie Epidemiologii i Metodologii, Badań Klinicznych Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Caffeine and Pain Management

Introduction: Caffeine is considered to be one of the most frequently used pharmacologically active substances in the world. Caffeine is a psychoactive and central nervous system stimulant that has the ability to increase energy, decrease fatigue, promote alertness and wakefulness. Potential role of caffeine's nociceptive properties shows that it may play a relevant role in pain modulation. Although caffeine at dietary levels is not a sufficient analgesic in its own, it has been included in many over-the-counter and prescription drugs. This review addresses caffeine's analgesic properties in pain perception and pain management.

Aim of study: Impact of caffeine on pain perception and pain management.

MaterialS and Methods: Review of Google Scholar and PubMed bases 2014-2021.

Results: Caffeine shows relevant role in pain modulation through blocking adenosine receptors which are involved in nociception. Studies show that habitual dietary caffeine consumption results in decreased pain sensitivity. As an adjuvant to commonly used analgesics, caffeine provides an important increase in pain relief in various types of pain such as postoperative dental pain, headaches, migraines or fibromyalgia.

Conclusions: In conclusion, caffeine at dietary levels is associated with decreased pain sensitivity. Addition of caffeine to analgesics has resulted in their enhanced analgesic efficacy in pain treatment. Physicians should keep in mind that using caffeine in pain management may become beneficial for certain patients.

Key words: caffeine, pain, analgesia

Paweł Treichel, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszcz Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, www.cm.umk.pl, e-mail: treichel.pawel@gmail.com

Ewolucja zmian w zapisie EKG w zawale mięśnia sercowego

Wstęp: Choroby układu krążenia są jedną z wiodących przyczyn zgonów w Polsce. Każdego roku zawał serca dotyka ponad 80 tysięcy osób, z czego 60% stanowią mężczyźni. Warto zaznaczyć, że wskaźnik zachorowalności na zawał serca jest wyższy u mieszkańców wsi oraz małych miast. Zawał serca należy do ostrych zespołów wieńcowych, w których dochodzi do zamknięcia lub upośledzenia przepływu krwi w tętnicach wieńcowych i następczego niedokrwienia mięśnia sercowego wraz z upośledzeniem jego funkcji skurczowej. Najczęstszą przyczyną zawału serca jest miażdżyca tętnic wieńcowych, która może doprowadzić do zamknięcia naczynia wieńcowego w mechanizmie narastania blaszki miażdżycowej lub jej pęknięcia. Jednym z wymienianych przez European Society of Cardiology kryteriów zawału są świeże zmiany w EKG, które mogą sugerować toczące się niedokrwienie i wskazywać na zawał mięśnia sercowego.

Celem powyższej pracy jest przybliżenie zagadnienia ewolucji zmian w zapisie EKG w zawale mięśnia sercowego oraz przedstawienie charakterystycznych cech STEMI oraz N-STEMI w elektrokardiogramie.

Materiały i metody: W powyższej pracy przeanalizowano najnowszą literaturę Google Scholar oraz PubMed. Użyte słowa kluczowe: Zawał serca, Ostry zespół wieńcowy, Niedokrwienie serca mięśniowego, Miażdżyca tętnic wieńcowych, EKG.

Wnioskując, znajomość charakterystycznych zmian oraz ich ewolucji w zapisie EKG w zawale mięśnia sercowego, może wpłynąć na szybsze postawienie diagnozy oraz rozpoczęcia leczenia pacjentów z OZW, a zarazem zmniejszyć śmiertelność z powodu ostrych zespołów wieńcowych, w szczególności zawału serca.

Paweł Treichel, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszcz Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, www.cm.umk.pl, e-mail: treichel.pawel@gmail.com

Niedobory odporności - niektóre defekty limfocytów T oraz niedobory mieszane

Wstęp: Niedobory odporności są to stany chorobowe, w których dochodzi do niewydolności funkcjonalnej układu odpornościowego. Wówczas zdolność wykrywania jak i zwalczania zakażeń u chorych jest upośledzona lub całkowicie nieobecna. Niestety u wielu chorych objawy są niezauważalne przez wiele lat. Coraz częściej zdarza się, że diagnoza stawiana jest zbyt późno, gdy u chorego wystąpi już ciężka infekcja. Szacuje się, że w Polsce na pierwotne niedobory odporności choruje około 20 tysięcy osób. Wciąż wykrywane nowe, pierwotne zaburzenia w funkcjonowaniu układu odpornościowego skłaniają do konieczności diagnostyki w tym kierunku u pacjentów z nietypowymi objawami i opornymi na leczenie infekcjami. Niewielka liczba specjalistów immunologii klinicznej oraz obecność nietypowych objawów opóźnia moment postawienia prawidłowej diagnozy, co sprawia, że większość chorych umiera niezdiagnozowanych.

Celem pracy jest przybliżenie tematu niektórych defektów limfocytów T oraz niedoborów mieszanych, a także zwrócenie uwagi na objawy pierwotnych niedoborów odporności, zarówno u dzieci jak i u dorosłych.

Materiały i metody: W powyższej pracy przeanalizowano najnowszą literaturę Google Scholar oraz PubMed. Użyte słowa kluczowe: Niedobory odporności, Pierwotne niedobory odporności, Defekty limfocytów T, Mieszane niedobory odporności.

Wnioski są następujące: niska wykrywalność niedoborów odporności stanowi poważny problem, a znajomość objawów tych chorób jest bardzo ważna w poprawie jakości życia oraz wyleczalności pacjentów.

Anna Zwierzyńska, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Analgezja pooperacyjna w ginekologii i położnictwie

Dobór środka przeciwbólowego powinien opierać się na drabinie analgetycznej, która daje możliwość dostosowania schematu leczenia do natężenia bólu. Składają się na nią trzy szczeble: I- leki nieopiodowe, II- słabe opioidy, III- silne opioidy. Wybór analgetyku uzależniony jest także od rodzaju operacji – w ginekologii i położnictwie wyróżnia się cztery kategorie zabiegów. Podział ten bazuje na stopniu uszkodzenia tkanek.

W ginekologii duże znaczenie ma analgezja multimodalna. Polega ona na kojarzeniu leków o różnych mechanizmach działania w zakresie obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego. Szczególnie istotne jest łączenie ze sobą leków o działaniu synergistycznym bądź addytywnym. Zastosowanie mają substancje takie jak: paracetamol, metamizol, ketoprofen, diklofenak czy opioidy. Wybór stosowanych leków powinien być dostosowany do rodzaju operacji, jednak bez względu na kategorię zabiegu w leczeniu miejscowym zastosowanie mają lidokaina 1% oraz bupiwakaina 0,25-0,5%. Ponadto w kategorii III i IV stosować można ciągle znieczulenie zewnątrzoponowe.

Przez wzgląd na szczególny stan, jakim jest ciąża, w czasie jej trwania stosowane są inne sposoby analgezji niż u pacjentek nieciążarnych. Jest to związane z negatywnym wpływem niektórych substancji na płód oraz ich potencjalnym działaniem teratogennym. Lekiem najczęściej stosowanym jest paracetamol. W czasie ciąży można stosować metamizol i NLPZ, jednak tylko w przypadku braku alternatywnych sposobów analgezji – leki te nie mają rejestracji do leczenia bólu u ciężarnych. Stosuje się także leczenie miejscowe – lidokaina i bupiwakaina oraz ciągle znieczulenie zewnątrzoponowe (III i IV kategoria zabiegów).

Jesteś studentem, doktorantem, młodym naukowcem? Chcesz publikować w profesjonalnym piśmie naukowym, brać udział w konferencjach? Firma Konferencje Naukowe Piotr Rachwał umożliwi Ci start w świecie nauki za przystępną cenę. Organizujemy konferencje interdyscyplinarne, jak i specjalistyczne. Wydajemy monografie pokonferencyjne oraz współpracujemy z czasopismami z listy ministerialnej. Pomagamy w publikacji artykułów.

Piotr Rachwał

Konferencje Naukowe

ul. Gen Leopolda Okulickiego 51D/20

31-637 Kraków

NIP: 573-272-51-36

REGON: 365643034

E-mail: rachwal.konferencjenaukowe@gmail.com

<https://konferencjenaukowe.com.pl/>